

Inverali ne sprejemajo in voljč
teizemna versta!

Ukr., da so skaka likrat,
12 u. u. u. o. 3 u.
15 u. u. u. o. 3 u.

Pri vožnjičnem likratu se
seva prizorno manjša.

Nekopirati

ne vrabijo, nepravilno
plima ne ne sprejemajo.

Narodno prejemanje opravljuje
(čimr. ministrstvo) in skup edočja na
Starom trgu h. št. 16.

SLOVENEC

Politični list za slovenski narod.

Po pošti prejemanje volja:
Za celo leto . . . 10 gl. kr.
za pol leta . . . 5 " "
za četrt leta . . . 2 u. 50 "

V administrativni volji:
Za celo leto . . . 8 gl. 10 kr.
za pol leta . . . 4 u. 20 "
za četrt leta . . . 2 u. 10 "

V ljubljanskem na dom pošiljanju
volja do kr. red na leto.

Vrednost je v Rožnučih nizah
štov. 16.

Izhaja po težkem na teden in
nove v tisk, četrtok in sobota.

Dr. Bleiweisova sedemdesetletnica.

(Dolje.)

Adresa akademičnega društva „Slovenija“ na Dunaju.

Prečasni gospod dr. Bleiweis
Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaju
oceneč Vašo veliko začetko za omikro in
napredok našega slovenakega naroda šteje al
v največjih doživostih, da Vam izreče o ne-
dem demokratice najukrenejše učenje in pri-
znanje.

Častiti gospod! Dolgo dobo nekončnega
trpljenja, gorja in krivlje je živel narod slo-
venak, teptan do našega stoljetja. Živel je v
nezavodnosti, ker ni imel mož zagovornikov,
ki ter bi ne potegovali za njegovo pravico, kjeri
bi mu približali tudi zlate svobodo. Vremena
Slovencem no ne u času zjavnili; na nebu
slovenakem je začetilo dokaj svitih zvezd;
ta zvezde so bili plemeniti možje, kjeri so
povzdignili svoj glas v blagor slovenakega na-
roda, skrbec za njegov napredok in omikro.

Mož, kateremu je sveta ljubezen do domo-
vine velenila v delovanje za blagor in prid
premisse slovenko zemljo, bili nlo VI., čestiti
gospod, voden naš narod že tako mnogo let
in potekač ob za njegovo pravico. Vzvilen
je bil Vaš poklic, naumrlih začetek nlo al
predoblik za povzdigno proučeto slovenakega ljud-
stva.

Da bi se akad. društvo „Slovenija“ vna-
nekoliko odložilo Vašemu plemenitemu priz-
nanju, imenuje Vas za čanstvenega učna.

Čestiti gospod! Sprejmito blagovoljno naše
inkrono učenje in doljno priznanje za vas,
kar sto sterli za omikro in napredok našega
mllega slovenakega naroda. Vodite ga do dolgo
let do blagovoljne blagovlonti, zagovarjajte njeg-
ovo svobodo in pravico, povzdignite Imo slo-
venak, da bodo češčeno in slavljeni med

narodi; slovenska mladina Vam bo hvaljenia
ju vedno na Vaši strani.

V to Imo naj Bog blagovlvi Vaš blagi
trud. Bog Vam ohrani še mnogo let na čast
in slavo slovenakemu narodu!

Na Dunaju 18. novembra 1878.

Sledi podpisat.

Adresa slovenskih dlijakov v Gradcu.

Vašo blagovrednjat

Velečasnički gospod!

Venčja dana praznuje no! po vesoljnem
Slovenakem, dan, ko občaja prvi začetnik
naroda slovenakega, neustreljeni borilac na po-
litičnem in neutrušnem delavcu na literarnem
polji, — pravil „otev občinu“ — velečasnički

DR. FRANC BIELEWEIS

svoj nedemokratistični rojstni dan.

Tudi dlijštvo slovenakovo v Črneli in nav-
dušenjem pozdravlja ta venči dan ter se Vam,
velečasnički voditelj naroda slovenakega,
med mnogobrojnim čestitelj približa, da javi
vovo udanost in spoštovanje do Vns, da iz-
reče hvaljenost za vetravni trud in vetravni-
sko Vašo delovanje in da izrazi inkrono željo:
naj Vam nebo ohrani še mnogo let, da dokon-
čate narodu milenu v korist in sebi v slavo
težavnih boj, v kojem stoji Slovensku na
čelu že tako lepo stvarilo let, da vladite truda
vad in učakate drugi venči dan, ko občaja
vila Slovenija uvojo združenje in osvobojenje.
Še enkrat zaključimo soglobno vožilo odmora-
joče iz navdušenih slovenakih nre!

Bog živi otet milo Slovenije!

V Gradcu 19. nov. 1878.

Sledi 17 podpisov.

(Dolje sledi.)

K položaju.

Za naš domaljarje načala je mala; utranno
jo kritično, tako v zunanjosti, kakor v notranji

politiki; pa nečo so na nobeno stran premak-
niti. Pripravlja so velik preobrat v Avstriji in
v Evropi, pa veliko redi potrebujejo časa, tako
zlasti prav ali ne vemo, pri čem da smo.

V zunanjosti politiki stoji do vedno vzhodno
vprašanje na dnevnem redu, in vojaka v Af-
ganistanu je le en dal težje vprašanja. V Af-
ganistanu si stopalo počasi naproti dve veliki
sil, Anglija in Rusija; v Evropi pa so Rusiji
tudi nebo mradi, ker hočajo prijatelji Turčija
še enkrat postresti, da vržejo Slovanov v en-
nost in Ruso že Donavo nazaj. Nikdo ne
dvomi, da bo leta 1879 silno burno, in da
se bo v tem letu popravilo to, kar je postazil
borilski kongres.

K političnim komatijam stopilo pa še so-
vjajalne. Vedno vojaka, vedno raatoči državni
delgovci, in vedno več nakopljenje narodnega
premoženja v rokah posameznikov, in še mnogo
drugih vzrokov provozujejo obubožjanje ljudstva,
ta ker je brezvorstvo uniklo potrebitljivost
revnih stanov, postaja nujalno vprašanje vedno
večja novaravnat za dosedanje red evropskih
držav.

Ravno tako nečanou je položaj v Avstriji.
Unavzorovana stranka ne je sicer popolnoma ob-
zaupanje upravila, navzgor in navzdol. Vendar
ne merodajni krogč še boje radikalno spremembe.
Kol sicer trdi, da bo državni zbor razporeden,
vendar tudi pričevanje, da bo ministerstvo
ali ustavovorno ali pa birokratidno; vrši maledka,
kakor ga hočo, on bo znotrom na noge padel,
taka jo z našimi liberalci; naj ne kličo minis-
terstvo tako ali tako, moč imajo vendar le
oni v rokah. Ko bi teda pridlo kakšno pošteno
konservativno in Slovanom plesljavo minis-
terstvo, začeli bodo ne samo avstrijski, ampak
liberalni članiki cele Evropo lajati nad njimi,
in črnili ga kot reakcionarnega, pod katerim
so še diktati na sene. Illohenwart ni nikomur
skrivil nobenega laju, vendar so pisali o

Črtice o ruski cerkvi in njenih sektah.

Iac v učni in uredniščem ročniku se nahaja
pravo cerkveno življenje. To nam dokazuje
povestvalca vseh časov, to nam dokazujejo zdu-
razni protestantske sekte, a pred vsem ruska
cerkev. Ne veri, ne si nabiha še kje kakšna
verska družba, ki bi ne manj preganjala in
bolj podpirala po svetovnejši oblasti, kakor ne
državna vera na Rusku. Vel državnik da vel
slavnojši vseobščni profesorji ne njeni za-
ščitniki.

All kaj je vseh vsega tega? Cerkov ne
napreduje ona lo životari in ne razjeda. Vsi
dobro čutijo zdravje stanje svoje cerkve ter
pravijo, da zato vse vladna prizadevanja v
prospehi cerkve nlo ne hanejo, ker je duhov-
ščina mej neboj nejedina. Dobro, ali od kod
izvirja ta nejedina? Oni ne pomislijo, da im
njih cerkev že iz svojega začetka kaj nejedi-
nost v sebi in da je omovane na nejedino. Nenam-
nil nem se tu opisati in sicer samo po

ruskih virih notranji in vnanji razpor v ruski
cerkvi.

Moj rusko duhovščino nlo zlasti dve stranki,
ki ste ni popolno naproti. Jedna pravil: „Nada
cerkve je bila, je in bo narodna cerkev; ona
je varčala na narodnih tleh, ona no je vredna,
spoljški no z narodom in v učni in učni kroži
prednologe in oblike: cerkev mora biti tako in
vse preobrazovanja morajo biti obrnjena v ta
namen.“ Te besede donč na viden prav lepo
in se zelo lajkajo ruskemu učnu; zato ne po-
teguje tudi vsega vse rusek žurnalistika za to
nadele. Poborniki te stranke njo boje „na-
vadnjaki“, kar „ne drži za slavno odštevih oblike“.

Duhovniški druga strančka, natančnoje upo-
znavajoč pravil pomenu cerkve, pa nlo zado-
voljni z zdanjo konstitucijo rusko „vseobščino“
cerkve. Oni vidijo, v kakšno stanje je prisila
cerkev, ker je bila vedno nujabnica države in
ni imela nikakoršno samostojnost. Zato prav-
ijo: „Nada cerkev je podležna, cerkev ni bila

pri njej učdar v boji z državo, temud jej je
svobodno odstopila svojo pravico“.

Poborniki te druge stranke ne imenujejo
„naprednjaki“ ker ne „začetniki“ strogo Juri-
ševskega učnega v cerkvi in ker ne tendijo vre-
sti v cerkveno življenje vse po svetovnejši pre-
dobljeni načini;“ prav no pa imenujejo „na-
vadnjaki“, kar „ne drži za slavno odštevih oblike“.

Clojek bi misli, da rusko „naprednjak“
čimr. podpira to, kjeje name imenuje „na-
vadnjake“, ali tu ne name pokraje čudno na-
protje. Naprednjak je danički se vnos za na-
vadnjaku duhovne. Vsekol temu name pov-
sed zelo razdrženi ruski učni: „Konečni na-
men „naprednjakov“ je postaviti pred nas ne-
kompatidom obrav katoliške cerkve.“

Ni mi sicer znano, koliko ročnikov je v
tem črkni, all plito ne, da nlo al obo stranki
toliko navakrlj, da ni mogodo učakovanega
vrednjajoča menija, nikakoršnega zjednjenja.
O tudi katera stranka vseh kaj vsega,

„Bereckeunsherrschaft unter Hohenwarte“. Kako so črnili vbozega Don Karlosa, ki je bil vendar skozi in skozi poštenjak, ter jo svobodno severnih provinc, kjer je imel oblast boljje spoštoval, nego liberalni centralisti v Madridu. Vendar so tega moža članci tudi tako očrnili, da ga je vse svet imenoval razbojnika; akoro so rekli, da je živo ljudi jedel. Njegovega brata pa so študenti v Gradcu grozili. Pravomavtarji ne trebajo nobenega vladarja, nobenega zvora, ki jim ni popolnoma vdan.

Nikjer ne ustavnik svoboda bolj ne spoštuje, kakor v Belgiji; vendar ne liberalci toliko častimaj nad belgijsko vlado, kar jo bila vse žaljivo katolička, da je konečno vendar v edino zgubila in odstopila moraln. Pa ni nam treba tako daleč usugagi, naj imamo zgled doma. Kranjski deželn zbor, dokler je bil v naših rokah, bil je tudi v peti pravomavtarški loži. Kakor je Karton vedno ponavljali: „Ego autem omnium, Cartaginem esse delendum“ — jaz pa mislim, da ne mora mesto Kartaga pokončati, tako ne tudi liberalci tudi v Avstriji na povejje lože vedno kričati: slovensko-katolička večina krajuakega zvora ne mora učiniti. Z nezaščitnim pritiskom ne je to res zgodilo. In ako ne bi bili lahi zmupali liberalci, loža bi ne navorala, poklicala bi vse paket na pomoč zoper narodno večino.

Cemu upljuje po ruski ustavi? Človek bi mislil, da Rusi runci absolutizem ne boli, koliko manj bo bolj člana ali pravomavtarja na Dunaju ali v Londonu. Od koli pride toliko akrib za ruski narod, ki po besedah teh plenov to kljub hrepeli (?) po liberalnih državnih in pravopredstavnih in Šinkra, Herber, Kuranda? Tem ljudem je le na tem ležeče, da bi ne liberalci utrumpi tudi v Rusijo zatrivali, zato zahtevajo svobodo bogoklotja in proganjanja ter kaznovovanja Krščanovo vero; po parlamentu pa upijojo, ker misljijo, da ne bo tudi v ruski parlament učasnom liberalna večina učinila dala, tako da bo potem loža celo Evropo v oblasti Imela. Vse uplje in pravovanja Rusije izvira le od toč, ker ne je Rusija, keravno pravoslovna, vendar trdno držala krščanskih načel, ki so pa liberalnemu gnujanemu.

Avstrijo imajo že v posil, in je ne budejo z lepa izpuščati, zato bomo morda še trde boje imeli, prej ko ne država tako vredti, kakor bi bilo Božji in človeški pravici najbolj primerno.

Vendar druga ne zadržuje. Vseka teh dveh strank si po svoje prizadeva cerkev povzdignuti iz življenja, ali njedina nič ne opravi, ker je nemogoče ruske cerkev, kakor takoj vilihanti pravo življenje in ker jedna stranka podere, kar druga nepravi. Vse pravljovanja in vse novotarije v duhovščini, katere ne ne do zdaj pojavile, nujno na nebi znak razprtje in ne domnevnosti.

Tako se je n. pr. po želji naprednjakov vvelo vsečno načelo; ali te vsečte ne tako zelo omejeno z oblikami staroga pravovanja, da nimajo nikakoršnega praktičnega pomenu; ono podajajo le gradivo za razno fajttono. Odpravili so ne dijakoni, a duhovščina zato ni nič bogatejša. Pravo vekopa v duhovščini nisan in izstopa iz njega, pravo duhovnov vlogevov ne v drugih očenit — ne še nerazrešena vpravljanja.

Najbolj ne pri ta razpor razvidel pri raznih poskuških premisliju duhovna nadščina. Krije se duhovnih konzistorij je privlo že v pravograd. Vsemel v ta odzivni cerkevi organiziran novi načela je neogibno potrebno. Zato se vseh ustaničev kakšen odbor; odbor tudi po kakšna

Duhovnikl v političnem življenju II.

Močno in mnogo se je vše pisarje o tem kakor bi se moral duhovnik ponašati v zadnjih političnih; ali se smo on tudi dejansko boriti na političnem polju. Tudi „Slovenec“ je v svojih prejšnjih letnikih marsiktero krepko in dvrti besedo o tej zadevi uprgoveril. Ali kar smo dobili ravno sedaj nekaj važnih besed pred očmi, ki jih je iznaili učen mož, smo se namenili podati jo v „Slovenecu“ svojim čitatevom, da ne propričajo, kako sodijo o tej reči veljavni možje. — Nadškof vostminister, kardinal Manring dal je na svetlo 1. 1871 knjižico pod naslovom „Štiri velika zla naših časov.“ Prestavljenia kmalu v nemški Jozik ima na strani 107 o našoj zadevi to le zanimivo stvar:

„Navadno gosto našo dobo je, da vira in politika nimata nič skupnega; vsaki dan ali žimo, da niso cerkev in politika ločeni, da niso njima ne vira niti kakšna notranja zveza; da je cerkev obdanecem avtoritetam v poslednjem in najvišjem imanju podvržena; da morajo državniki hoditi svojo pot, duhovni pa in škofje, ki ne bavijo s političnimi vprašanji, da prekradajo mejo svoje brige, avtojega delovanja.

„Ali želim — tako govori kardinal svojim poslušalcem — da ne v imenu krščanstva, marveč v imenu zdravega razuma premišljujete za trenutek naslednjega vprašanja. Ali ne velja uravni zakon tistih ljudem ravno tako, kakor enemu Izmed teh tistih? Ni li uravnote za vse narod isto, ko za eno ono? Če ponamno ljudi, od prvoga do zadnjega veča uravni zakon, so-ti narodi in države od tega uravnega zakona Izvezeti? Je-ti mogoče noditi, da ne ponamnik dolžni podvredi na uravnemu zakonu, narode in države pa, da ona vez ne dosegne? Če ne kmelje dolžni spolnivati evangeliči in služati cerkev, kenoži in kralje pa naj bi ta dolžnost ne zadevala? Je-ti božja ponavljana edina je za ravne in neudene, in ne tudi za udeno, zakonodajalne, vladalne moći?

Jaz tudi nisem, poleg pravil uravnemu zakonu in krščanstva, vodil priznanja in pravljanja, ker iz sproznanju vino-venega in občarovanega in krščanstva razodujem. Cemu pa je oddano v varnivo krščanstvo razodovanje? Apostolji in njihovi nasledniki ne

dva volilenska zvezka načetov, v katerih ne povod prav rezko kažejo omejence nazora. Načet je počiljajo kanonikom v prebro in arhijerjem v potrebu; in ponodle —? Vse to ne zloži v arkiv in dala kakšnega polovitarnatega odloka, v podobi stare zaplate na razenjaj obloki.

To, o čemur nem zdaj govori, volja je o intelligentnej, menitev duhovščini. Navadna duhovščina ne pa ne briga člana nič za ta razpor. „Rumski Ml“ ab. novembra opisuje poslednje tako-le:

„Božični duhoven je pravil vekom, nato, ki pojo all člana „svjetlj Božo“ zmitrou po jednatom kopiju. Čeprav interes in vodji razvitok v vedenstvu področju ne izraža tabula rasa. Vse njegova misli, vse njegova prizadevanja merijo le na to, da bi opravil vse plodnosti močlav, da bi krenil vse otrok, da bi poročil vse bogatstvcev, da bi pravil člano pobral bito bit, in kratek, prizadevanja nekakšnega duhovnega ne premisijo moj člana osebnih interesov. Njegovl dohodki ne prav rovin in niso ne redi, da živi vsek bolj ali manj premožen kmel ogodejno v

varhi božjega razodenja; njim je reklo odrešenik: „Pojidite in učite vse narode — učite jih spolnivati vse, kar koli som vam zapovedal.“ Kdo je toraj dujam uravnega zakona? Apostolji in nasledniki njihovi. Kdo so ti nasledniki? Pastirji cerkve božje. Zapoved toraj, katero jim je spolnivati naložili, ne strinja v sebi verskih nauk, ampak tudi uravne; tom pa niso podvrženi edino posamezniki, marveč tudi narodi in države, kakor tudi oni, ki čez njo gospodrujejo.

Oni, ki niti o veri niti o politiki mnogo mislit ne morejo, imenujejo odločitev vere od politike — prazno blebetanje. Zopet drugi pa, ki razmora dobro umeto, ki pa po svojem poklicu morajo državčno govoriti, pravijo, da je brezbožno ono govorjenje, da je apostazija, t. j. utrjeno zaustavje pravice, da krščanstvo pravni zakon vse ljudi v državi meri veče.

Kaj družega pa je politika, nego vedno razširjanje uravnega zakona, in njegov vpliv na druževnost, na skupnost ljudi v njihovem druževnem življenju pod javnimi zakoni. Oni zakoni, ki velja posameznikom, veče tudi rodilne, in oni ki veče rodilne, vreduje tudi državo. Zakonodajalstvo je uravnemu zakonu ravno tako podvrženo, ko vsak posameznik, vsak dravilni človek, ki ne ravna po državilih postavah.

In zato politika, ne samo, da ona ni od vere odločena, marveč ona dela čast uravnemu zakonu. Politika ni nič drugoga, nego aplikacija uravnega zakona na javno druževnost ljudi, na občno delovanje narodov, na zakonodajalno moč vladajočih in na konečno moč kneževnega. Iz tega utaljha torej bi se reklo verstvo ločiti od politike toliko, ko duhovnika razum zakriatlje povsodi omejiti, blago bi to upravjujevata proti božjim zakonom, želja otresti Jarem Kreštinov. Kreštan je kralj sveta, kateroga ni je kupil s svojo krvijo. Zato naj bo tudi božji vodnik razdelil dela kerjav in knezov, zakonodajalcev in vseh narodov, — vse karkoli je kdo učnil.“

Beseda te se desti jasno vnačemu nujdomu določi razumljivo; ne treba jim toraj pojasnjevanja.

Politični pregled.

Avtrijske dežele.

V Idubljani 20. decembra.

Prečkovski zbor je 18. t. m. vladu dovolil pooblanje davkov za prvo letničje

gospodnji ozir... Pri tistem okoližilnih ni toraj šudno, ačo ne duhovnik upremi v avtomata, da pomilimo, da ne dončikrat še takl, ki ne so pravilno odgovili in resno omilili, zgodil v arkiv za vredovanje kruh ter ne ne mudijo za svoja prepršanja in idealno in niso v uravnem in vedenstvenem oziru nič bolj kakor nečeli duhoven. Duhoven si izmislil nekoto raznes vrste močev all iznajde kakšno pričakni

In to ne mi steje tako v gres. Ravno tako brez vroča ne doži načo duhovensvto v održi kmetov. V nekaterih načilih stolčnih časnikih ne vredkraješko popis tisti održi. A vred, održi, to ne dela iz neobhodnosti, iz akrajne potrebe načela duhovensvta in še primorjamo održijo v gredi in kopejstah v stativno stotin in tisočev rubljev v preglej vojaki, in ponarejanji menje, in sloparijski raznih počitkov, ki ne nedeli zadajo dan na učnej klopi, potem ne ti počita volilkov razloček: tam ne održa iz akrajne potrebe in bednosti, ta pa sloparijski takl, ki imajo vsega dente, name iz strani le dobitku....“ (Dajte sledi.)

1879. In izdajo 80 milj. gold. netne rente; izdaje 20 milj. gld. rento v zlatu pa je zavrgel.

O ministarskih krizi poročajo nekateri listi, da bodo sedanje ministarstvo zaprt obnovljeno, eni pa trdijo, da bodo novo ministarstvo nastavili grof Potocki, ki je bil te dni poklican na Dunaj in so je včeraj podal k cesarju v Budapešt. Kteri funkcijo prav, tega nihče ne more vedeti in ne ostane nam drugačia kakor mirno dokati, kako da ne bodo od vstavoverne stranke prideta homatišča razvile.

General Filipovič bilje v Pragu 18. t. m. Jako slovensko sprejet. Cesarski Rudolf tam je bil prisot na zvezdor pozdravil generala, katerga so pričakovali častniki, župan z vsimi mestnimi odborniki, deputacija hrvaških dijakov in nobrojno število najdišnjihšega ljudstva. Župan je generala pozdravil tako priljubno in so mu zahvalili za čast skazano Pragu, ker se je po slavnih vojaki zopet povrnili tja nazaj, ter je ob enem izreklo željo, da naj tudi v prihodnji moči ohrani dosenjanji blagohotni spomin. General je odgovoril da ne je rad povrnih med prahlko prebivalstvo, ki se je vedno odlikovalo svojim rodoljubjem in požrtvovalnostjo proti nemški vojni. Izvolitev za častnega medžana ga tako veseli, ker ne se u tem tako zelo podobnil njegove majhne zaaluge. Hrvatska deputacija mu je izredila srebrni favorit in general ji je priporočil rodoljubno delovanje na korist državlji. Zvezdor bila je bakljada in razvilitvena poslopja generalne komande. Ljudstvo pa je vse trdo in zrak je odmieval od gromovitih živio-in slava kljucov, ko se je pričazal Filipovič in je godba začela občinsko posen. Ko se mu je predstavilo vojaščvo, zakljal jo polkovnik Kuhn: Njegovi pravzapravnosti, zapovedovalnemu generalu feldzugsfelatu Filipoviču, zmagovalnemu vojaku vojski druga armada, osojitelju Bosne, gromoviti, trikratni živio! Pri veliki gufiji vrsto ne je vse v najlepšem redu.

Generalov Sovrački postal je tajni svetnik.

Habsburški begunci upravljajo domu, doravno je miraz silno bud in trpi veliko pomajkanje ter jih v Bonu do za plačilo ne morejo spraviti pod streho. Med potjo je do Konjicu zmrzlo več ko 20 ljudi.

Vzamejo državce.

Anglija in Rusija sta nekolikte prijaznejši; Rusija je svojo ponantanje poklicala iz Kabuta domu in je obljubila, da bo tudi iz Turčije svojo vojno poklicati domu, lekar vseva borilnika pogodbja. Anglija pa ne zaupa kaj Rusiji in je Turčijo pripravila, da bodo trdujavo v Imeriumu razširila in pomnožila. — V zbornici angloški bil je prepir, kdo da naj plača stroško afganške vojske. Vlada je rekla, da jih mora plačati Indija, zaradi ktere ne je vojska pričela, napravljali pa so tedeni, da jih mora plačati Indija, ki je vojsko napovedal, to je Anglozi. Obvezjal je vladni predlog. — Kralj Sir Ali hočo neki napravili enkratna varu, da bi posredoval med njim in Anglozi.

Na Habsburžih so poroča, da ne ne in vladom pridete nova obravnavo narad knjihovnika na Poljskem, ki obutajo vreden vseh. — Dalje se razvijajo, da hoče ecer doseganje okrajne zavetne zdravljil v državno zborilku. To ne nam ne zdi nemogočo, omorja "Reform," bi moral pa to imeti za slabu zmanjšo, da bi tudi na Runkem razširjanje študentov dalo povod k apremembli vladino sistemu. Kakor poroča neki vladni list, pokazala se je pridelkom tega meseca nekakšna novost med

dijaki zdravniško akademijo v Petrogradu, kar se je boje ustavilo područevanje na vsečedilščinu Starovaskem. Posebno hudo je mud dijaki vrelo 12. t. m. In neka deputacija je šla vodja vprašati, je li na pismo, ktero so izročili carjeviču, došel kak odgovor, in kaj se je zgodilo z dijakom, ki so bili zvezdor 10. t. m. prisjeti in zaprti. Pel vodji bil je ravno mestni nadščnik Šurov, ki je opominjal dijake na nepostavnost njihovega ravnanja, ter jim priporočal, da naj se razidejo. Ker tega niso hoteli storiti, prislo je pol žadrona žandarjev, ki so vjeli in v kasarni montavskega polka zapri 142 dijakov. Da bi se bilo pel tej prilike s študenti grdo ravnilo, boje ni res, samo dva sta se nekoliko poškodovala na nogah, ker sta padla.

Izvirni dopisi.

Od Noči, 18. decembra. (Taboje napolj) Glasoviti glavar goralskih rogoviležev za „Italijo Irredento“, znani Taboje je iz zapora pri sv. Antonu v Gorici pobegnil, in sicer v bližnji Videm. Popihal jo je v noči med 16. in 18. t. m. Marsikaj ne o tem nulti, lekarjo je pel in zapretih durih in vojaški straži in drugih čuvajih kar tako urno poplhati mogel, da se lehko zdaj v post amojal Brež ko kaj vod o tem iz pravega vira poznam, Vam po dopisu sporodim in še marsikaj, kar nemški spada tu je v tem manj ali bolj v zvezl. Za zdaj bodite s to kratko pa gremko — za dotiduo nadaljnško čuvajošo onodopolno — novico zadovoljni. Bog!

Na Ljubljani, 26. listopada. (Razno napolj.) Nekoliko tednov me ni bilo v Ljubljani, ko zopet v tisto marširam, in ju vidišo že veliko „halbellindrov“ in vsekot vrato zahodno običenih. Hla je že Narodna kavarna in brali so ne napisat: gostivna Petara, Merovanovlja itd. Rakodelci in kramarji z vesko bašo so bili že pričali nemški kruški in inkat, še eno fotograf je že bil tukaj, ki je narbolje stoji, samo da mu nevgodno vreme vedno nagnja. Vse to osebo so bliski Dalmatin. Hla je veliko še praznih od v zadnjem boji ubitih turčinov in ne dajejo v najem. Ne vidi, da bi bilo veliko popravljanja in stroškov treba za opravo, ker bi na vseh morala nabolj prispehati; tukaj ne namreč že ene pošteno miza ali stola ne dobti. Po gostivnah je jedilo zelo draga, poslužiti si moramo le z apetom in župcem. Pridakovati je bilo, da bo nad polik iz Bonne pravljjen, ker je imel mnogo trpolj, ali pridakovanje ne ni apolutno in Kuhnevič do ostanejo hudišči skudljami športavljuni, ker tukaj je huda žlma in huda burja; zadnjih vekrat jo raznenila vse strohe iz „Portov“, tako da ne moralo strašo niti, drugačko bi bila še to razmetavala po peščnah. Tudi vročinska bolezni so jo priskrblila v bolnišnico in vseki dan ne nidi, da katerga odnemojo; prvo tri ne sicer pokopali sicerovo in godbo, zdaj pa vse na tistem, da ne omislosti ne izvleči. Vzrok te bolezni je neaven velikega trpljenja, ktero ima vojak prestali, še posebno nemaga po mestu; gnoj leži po ulicah, v katerih ni nobenega kanala. Za nasego morajo zdaj vojaci vlerkati, da ne bolesen do v stanovanju ne pridelati; gnoj, ki ga Turčini popuščajo, vsemi vojaki na strani in pljonički kopajo kanale. Še eno cesto delati so morali vojaki hoditi. Po ne je zdaj opustilo. Postolja nača se je zdaj vsej tolko zboljšala, da je malo slame; tudi koča niso dobili, ali na zdaj le polovito za enega moža, tako, da bo treba vedrati v pravo napati, ker drej je komaj za monaco,

tereto le na konjih donašajo; ker se voziti ne da in se gozdi prav oddaljen.

Na Glamoči, 6. decembra. (Zadnji dan novi listopada in prvi dan grudna v Ljubljani.) Že pred nekoliko dnevi so prišli novini na poprej k stotinjam, in ob enem tudi povelje, da se po odpustu starejši vojakov ima za tiste prostor narediti. Ogibajo, ktere in koliko jih bo ta sroča doletela, je bilo nadajo dnu edino govorjenje med vojaki in marsikteri se je prideločil izvoljenim, kateroga upanja je bilo zastonj. Število odpusčenih je bilo do zadnjega dneva skrivnost, tako da se je polnostila sročnih pravilica radost, prevarjenih pa še voda žalost. Prisot je zadnji dan listopada, na katerem je bila skrivnost odkrita. Sročen dan za tiste, ki so bili postavljeni na desno, pol lužnoca pa za vse druge, kterih upanje je splavalo po vodi, in jim je za zdaj odklonjalo, vidiši v kreativu ljubo domovino in vse, kar je komu drag. Zvezdor tega dneva ni bilo treba nobenega ved vprašati ali boš šel na „urlaub“? vsekemu so jo bralo na čelu, posebno tistim, katerim je došlo povelje, drugi dan razkropti so po deseti ter marsikati, nekteri v Glamoč, drugi pa v Zapušnje, v Kupres, Suton, Borovo glavo, Itan prolog itd. Nam teda je še bolj res tolko; da nepravno niso bili v Ljubljani nobeno nobena, imamo vendar vedno v težljbo pred očmi dalmatinsko mejo, ktero so nam zdaj kriji drugi hribi, ko nas osoda nahaja po raznih kotah zapuščene Bosne.

Drugi dan 4. decembra je bilo treba posloviljenjem zgodaj prideti, ker povelje za odhod v zgorej imenovane kraje je bilo ob oamli ur. Kakočna je bila ločitev, si more li misliti tisti, kteri vidiši in poprej tudi že nam skupaj, kar nam je bilo odmerjeno. Upam, da častitim brealem ne dolam nadložnosti, ato po vsoji zmožnosti nekoliko popisem, kar sem sam vidiši. Posloviljenje je bilo razulj načinov. Tuata ni vsega v roku dva, ki sta si bila tovarša in drugi drugemu v težljbu ob čau, ko smo stali nasproti ojstrim handžarom in teči krogloj, rečoč: šredno, morobiti ne ved ne vidiši; tam se zopet dva posloviljata, med katerima je značajna edinstvena aktionska prava prijateljstvo, edino veselje tega aveta. Dalje je otala tropla okoli v sredl atoječega nrednega rojaka, kternemu ne naložili obilo pozdravljenj v domadi kraja, kteri kot vseh nadleg rečen tovari je naoprotno težil nimožec globuko zamisljenih, da tudi njih akraj hode priti vredni das. Med temi ločenjem so ne usahjali tudi nosarati, novadčani, novodčni, celo bratje, ktemi je mnogo načina poslavljajoča namenska pravilica žalost, edino, kar jim je bilo mogoče govoriti, je bilo: Pozdravlje odeta in mater all tega in unega. Da ne ne noko prilivala, mi bo važeč verjet. Ker zaradi različnosti stanovanj in kratko odmerjenega časa ni bilo mogoče vsekemu po vsoji želji ne posloviti, naj mi bo dovoljeno napovedenemu tudi od vseh drugih, da v tenu vseh še tu ostalih to dolžnost in sočutja po „Slovenon“ opolučem, oztroma izrekam. Prodrgi tovarši in rojaki, ki sta pred nami zagledali luh sveta, valed domar vse je doletela sreča, pred nami ne vrnila k svojim luhom; vi val, ki nista trepotali pred gromom in trošicom, pred rožljajnem in lešketanjem orložja našljajočega novraženika in njegovega divjega krika, pel Rogozlj, Jajeh in Ljublj, tomuš in nam vred pokazali, da smo vredni naslednik nekaj predčedor; vi val, ki nista nemirali, ko so vse trlo laktu, řeja, pomunjkanje poščitek in nedovoljno vremenske nekogod, tamud in nam vred trpolj voljno vse za blagor ju-

goslovenskih bratov in razširjatev slavne avstrijske države; vi vsi, ko so se drugi oddelki pred nami vrnili v svoje domačije, ki zgoraj imenovanih nezgod veliko manj in nekteri celo nič prestati niso imeli, in niste kazali nobene nejevolje, in tako z nami vred popolnoma zastigli vladarjevemu klicu — hodite torej srečno in varstvo od zgoraj naj vas vodi po srečni poti v domovine mili kraj. Porabite poskušanje svoje, ki ste jih tukaj pridobili, v podučevanje starejših od nas in v poduč mla- dine, na ktero bi imelo upanje v raznoternem oziru stavljeno biti. V zahvalo za vso pre- stane težave bote dobili razun „vojne sveti- nje“ še posebej znami vred srebrni, križec, za ktere nabirajo blago turškega jarma rešeni krščanski Bosnjaki; malo sicer, toda toliko- dražji in ljubši spomenek, pri kterege prejemu, naj bo pozabljen ves trud pozabljenja slehern težava. Z Bogom torej in Bog daj, da bi se skoraj vsi, ki se še tukaj v puščavi potikamo, na Kranjskem osebno pozdravili.

Vaš rojak M. G.

Domače novice.

V Ljubljani 21. decembra.

(*Velikanska v ognju poslačen križ*), namenjen za kapitelsko cerkev v Novem mestu, imeli smo ta teden priliko videti pri tukajnjem pasaru Kaiser-ju. Križ bo res krasen kinč letos s kositarjem pokritega stolpa omenjene cerkve. Visok je do 8 čevljev, širok pa čez 1 čevlje. Izdelal ga je tukajnji kotlar Schwings- hakl, v ognju pa izvrstno pozlatil pasar Kaiser, ki je za to pozlato porabil 41 cekinov. Cena križa je okoli 700 gld.

(*Velvazorjeva kronika*) prišel je te dni na svitlo 47., to je VIII. knjige 7. snopič, ki nadaljuje popis o svetnikih, patriarhih, škofih, redovih in farah na Kranjskem. Kinčate ga dve podobi, namreč procesija s sv. Rožnjim Telesom v Št. Petru pri Komendi in cerkev Matero Božje na Blejskem jezeru.

(*Odborove seje Matične 18. t. m.*) se je vdeležilo, 16 domačih in 1 vnačni odbornik (g. Svetec). G. predsednik dr. Bleiweis omenja blagodušnega ravnana g. Petra Kozlerja, ki je Matici podaril svojo knjigarno. Odbor mu izreče zahvalo in sklene poslati mu tudi še za- hvalno pismo. Gosp. tajnik poroča o pritožbi „Narodne tiskarne“, ki pravi, da je bila njena ponudba za tiskanje Matičnih knjig ceneja od ponudbe tiskarne Blaznikove pa se je vendar prva zavrgla, druga pa sprejela. Odbor je spro- videl, da je bila glede v razpisu zahtevanih pogojev ponudba Blaznikove tiskarne za 50 kr. ceneja pri poli, kakor ponudba „Narodne ti- skarne“, ter je bila zarad tega tudi sprejeta.

G. tajnik na dalje poroča, ktero spisi so Matici došli, in kaj se je posameznim spisoval- teljem odgovorilo. — Prošnje nekterih zavodov, da bi se jim brezplačno podarile dosedaj izdane Matične knjige, so uslušijo s to pogojo, da se morajo dotični zavodi za naprej pisati za Matične ude; prošnje posameznikov se večidel zavrejo, ob enem pa se naloži odsek za iz- davanje knjig, da naj preiskujejo in v eni pri- hodnjih odborovih sej poroča, kako naj bi se v tem oziru ravnalo. — Učiteljskemu izobra- ževališču mariborskemu se je odgovorilo, da zamore dosedaj izdane knjige kupiti po tej ceni, kakor jih dobivajo knjigotržci, t. j. po 25% rabata. — Odsek za izdavanje knjig se izroči: a) Slovenska logika, ktero spisano in Matici ponuja g. prof. Križan; b) pismo o. Krisogona Majorja in c) od g. Šrabea ponujeni spis o glasoslovji. — Zgodovina starega voča

za višjo gimnazijo, ktero je Matici ponudil prof. Jesenko, se za zdaj še ne sprejme, ker ni upanja, da bi se na naših šolah še takoj hitro slovenski predaval zgodovina; če bi se pa to doseglo po nekterih letih, bi bila knjiga že zastarela. Sklene so tedaj marljivemu g. pisatelju to naznaniti s prešojo, da naj spisuje krajše zgodovinske članke za Matični letopis, ter skuša na dan spraviti zgodovino novejšega časa za višjo gimnazijo, da bodo manjši njegovi zgodovinski deli dovršeni. Iz denarnih ozirov Matice ravno tako ne more sprejeti jako zauimivega spisa prof. Steklasa „Ruska povest, stara doba,“ pač pa se sklene skrbeti za to, da bi se izdal po českem na- učnem slovniku znanstveni spis o Rusih, ka- koršnega imamo že o drugih narodih slovan- skih. — O knjigah odločenih za letošnje leto poroča g. predsednik, da se bude zadnji snopič Letopisa nekoliko zakasnil, ker se v njem nahaja spis o Bosni in Hercegovini, kterege hoče spisovatelj g. Navratil vrediti tako, da se bodo v njem nahajali že zadnji dogodki in prihod bosenske in hercegovinske deputacije na Dunaj. Slovensko-hrvatska slovnica je že na- tisnjena in se bode iz Zagreba, kjer se tiska, že skoraj poslala v Ljubljano. Gosp. pisatelju prof. Marnu v Zagrebu se odloči 25 gld. za tiskano polo in 25 iztisov slovnice, da jih razdeli po svojem mnenju. (Konec prihod.)

(*Odpovedni karte*) za novoletno vošilo se dobivajo po 50 kr. v prodajalnici g. Karingerja na Velikem trgu.

(*Občni zbor narodne čitalnice*) bodo po večletni navadi na sv. Štefana dan, 26. dne t. m. dopoldne ob 11. uri v čitalnični dvorani. Program obravnavam je sledenči: 1. Nagovor predsednikov, 2. poročilo tajnikovo, 3. poročilo blagajnikovo, 4. nasveti posameznih društvenikov, 5. volitev dveh progledovalcev za čitalnični račun, 6. volitev predsednika, blagajnika in 15 odbornikov.

(*12 lepih ovnov*) je v soboto zvečer iz Učke na Koroškem došlo družbi kmetskih v Ljubljano. Velika hvala gre za to preč, gosp. župniku Škarbini, ki je zopet letos oskrbel navedene ovne izvrstnega Koroškega plemena, po katerih, če gospodarji z njimi umno ravnajo, se mora mnogo zboljšati naš domači rod.

(*Na božični večer*) v Tratu ne bo o polneči molitev in mašo, ker so boje, da bi Lahoni kaj ne regovili. Škof so zaučazali, da naj se slovesne molitve odpojijo v terek ob 4. uri po- poldne.

(*Nekaj rezervistov*) 7. in 19. lovskega bat- taljona je včeraj in predvčeraj zopet iz Hercegovine došlo v Ljubljano.

Eksekutivne dražbe.

20. decembra: 8. Lovce in Debece v Ljubljani, 8. Cervan iz Belo Cerkve, v Novem mestu, 8. Hren z Rebra, v Žužemberku, 8. Brajdih iz Velikega Polja, v Višnji, 8. Kapler z Vrhpolje, 8. Jurčič iz Praprotni vasi, v Konjicah, 8. Kosmatin iz Prevoj, 8. Počar iz Tlakence, na Brdu, 8. Jenko iz Dvorja, v Kraji, 8. Zahar, iz Korčeve, 8. Škorberc v Podgoru, 8. Ravšel iz Starega trga, 8. Strela iz Št. Vida, 8. Žnidarčič iz Bloške poljice, vasi v Ložu, 8. Videlj iz Trnja v Postojni, 8. Gole iz Krapje vasi v Mokronogu, 8. Jerman iz Joxera, 8. Ulo iz Dolenje vasi, oba v Logatcu.

21. decembra: 2. Bratovž iz Ložje, 8. Ko- dela iz Budanj, v Višnji, 8. Ansole iz Studenova, v Ložu, 8. Lampreč iz Žirov, 8. Velikanje iz Srednje Kanomije, v Idriji, 8. Šuhklo iz Buščne vasi, 8. Hunjan iz Bojane vasi, 8. Buščnič iz Bo- ūkova, 8. Težak iz Rozalnice, val v Metliki, 8. Lavrič iz Treboj, v Kraji, 8. Kraščevle v Vrhniko, 8. Leben iz Polhovaga grada, oba na Vrhniku, 8. Železnik iz Goronje lakovice, in Doličar v Mokro- nogu, 8. Šabec iz Solo v Postojni, 8. Podrekar iz Postreva v Radolici.

O božiču pride na svitlo knjiga

„Dr. Bleiweisova svečanost“

slavljena dne 18. in 19. novembra 1878.

v Ljubljani.

Opisan po svojih stenografskih biljoškah

Anton Bezenšek.

Razen točnega opisa svečanosti donaša knjiga vse važne govore in zdravice od besede do besede v slovenskem, hrvatskem, českem in bolgarskem jeziku itd., pa tudi prav lepo in verno sliko dr. Blei- weis-ovo, ter njegov životopis (spisal prof. dr. Celestin).

Zavoj svoje elegantnosti je ta knjiga prav primerna za božična in novoletna darila. A sploh kot lep spomin naše velike narodne svečanosti ne bi smela manjkati nobenemu izobraženemu Slovencu!

Cena s poštnino 60 kr. — Naročuje se najlepše s poštno nakaznico pri

uredništvu
„Jugoslav. Stenografa“
v Zagrebu.

(Dobiva se knjiga tudi pri vodiljih knji-
(2) žavjih po 70 novč.)

G. PICCOLI,

lekar v Ljubljani, na dunajski cesti „pri angelju“

pripravlja:

1. Tr. Rh. Comp.
sploh imenovana

Franc-ova cencna,

izvrstno pomaga za-
por vse notranje bo-
lezni v želodonu, pri
telesnih zaprtjih, homoreldih itd. Ta
tinkura se vsakej
državni uajgorkoja
pripravlja, kar jo
že veliko ljudem
k zdravju pri-
pomogla. Stekljenec

pedulom o rabi vred volja 10.

2. Dr. Mora-ovo zdravilo zoper muzle
pomaga pri tej bolezni notizmetljivos, steklenec
volja 80 kr.

3. Malinčni sok (limboerabum) iz doma-
čih, gorskih malin, v steklenicah, ki drža 1 kilo
— po 80 kr. — Tenu, ki več kupi, še conojo.

4. Anaterlinna ustna voda, steklenica
volja 60 kr., in zobni prah, škatlica po 40 kr.

5. Prah za pokončanje bolih, žurkov in dru-
zega mrdca in pravili dalmatinckih rož, paket po
10 kr.

6. Homeopatična apoteka, popolnem ured-
juju po prof. Hnigorju:

1. steklenec Jagodje volja 10 kr.

1. steklenica Štruklje volja 20 kr.

Vnaku narodilo so natanko po narodlu pri-
pravi v zahtevnejši stopni močno.

7. Dorsch — ribje olje, se rabi zoper žitro-
solje, žirofelenstvo, kasto bolezni, snivo, kačelj
itd., steklenec volja 60 hr., in žalezujodilum 1 gl.

Gospod G. Piccoli, lekaruljar v Ljubljani.

Kačelj in boleka sapa sta mo hude nadlego-
vala, zato sem po zdravilkovem navoru tri mo-
soco zavrlival. Vaša Dorschova ribje olje iz žalezo-
jodilum. — Žo po zavrljil nekoliko steklenca sem
čutil volitve oljovanja, — zdaj pa so imam samo
zavrljeno zdravilno moči tega olja zavrliti, da
sem kačelj skuto odpravil, in avto zdravilo zopet
zadobil. Zato morem to zdravilo edino najgorkojo
priporočiti.

V Ljubljani, dne 9. septembra 1878.

Janez Kilar, lekaruljar kaplan.

Pismena narodila s naslovom: G. Piccoli,
lekarna v Ljubljani, so točno izvršilju prel po-
štenemu poštešiju.

(1)

Telegraflene denarne cene 20. decembra.

Papirna renta 61.45 — Brobprna renta 62.70
Zlata renta 72.70 — 1880letno dejavnino nenošlo 118 —
Bankine akcije 782 — Kreditne akcije 230 75 — London
116.65 — Brisel 100.10 — Osn. kr. veklini 5.57. — 20
frankov 9.50.

J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.